

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Színházunk sorsa.

A színügyi bizottság, amely ma délután Dr. Biró Károly elnöklete alatt ülésezett, két figyelemreméltó memorandum felolvasásában gyönyörködhetett. Az egyik memorandum Dr. Demidor Imre, a másik pedig Dr. Milkó Izidor tollából került ki. A memorandumok szerzői nem szorultak arra, hogy arratermettségükről bizonyágot adjunk, mert hiszen Demidor nemcsak hogy maga is színész és e téren művész volt, de testestől lelkestől most is a színészeté. Nem kevésbé ahhoz értő ember Dr. Milkó Izidor, akinek nagyfoku műveltsége és világlátottsága is kezességet nyújt arra nézve, hogy tervezete a komolyság sulyával bír. Így tehát érdemes dolog ezeknek az uraknak a tervezetével foglalkozni most, amikor küszöbe előtt állunk annak az elhatározásnak, amely a városi tanácsra és azután a közgyűlésre várakozik.

A két terv alapján véve egyet mond, egyet akar, csak hogy mégis lényegesen tér el egymástól.

Dr. Milkó Izidor terve az újonnan építendő színházról beszél és azzal foglalkozik, míg a Demidor terve a mostani megjavítandó régi színházzal foglalkozik. Elvben Demidor is előrebocsátja azt, hogy első sorban javasolja azt, hogy az új színház kiépíttessék, — de addig is, míg az kiépül — ami vagy 5 esztendő fog igénybe venni, — addig is gondoskodik arról, hogy hogyan javítsa meg a mostani színházat tűzbiztonsági és építészeti biztonsági tekintetektől és hogy egyúttal hogyan szaporítsa úgy a nézőtér, mint az emeleti sorokban az ülés-helyek számát. Az ülés-helyek számának szaporításával elérné egyúttal financiaiális tekintetektől azt is, hogy a javítási költségek a színházi bevételekből térüljenek meg. Dr. Demidor javaslatához fűzi egyúttal a Váli Gyula mérnök tervét, amely első látszatra is mindenkit, meggyőz arról, hogy ezek az urak elég praktikusán gondolkodnak.

A színügyi bizottság tehát elhatározta, hogy mind a két javaslatot egyesítve fogja a tanácshoz beterjeszteni és ezután már a tanács dolgalészen továbbra is javaslatot tenni a közgyűlésnél, hogy hogyan véli megoldani az elodázhatlan színház javítást, esetleg újjá felépítést.

A memorandumok nem mondanak el új dolgokat. Évek óta érezzük mindannyian, akik a város sorsával törődünk, hogy az a kopott tűzfészek amelyet színháznak neveznek, csakugyan megérett arra, hogy fenekestől kiforgassuk. Javításra, bővítésre, tatarozásra szorul éppugy, amint javításra szorul az a fekete szellem, a mely a mi színházunkat már évek óta körülveszi. Csakugyan komédiaházzá lett nálunk a színház és mintha csak arra való lenne, hogy benne egy színigazgató üzletet csinálhasson. Elfajult tehát itt a színházzal együtt nemcsak a színművészet, nemcsak az izlés, de amint a memorandum írói mondják, még a kritika is. Ez tény és eltagadhatatlan és ezt megerősítjük magunk is anélkül, hogy valakire is céloznánk vele.

De lehet-e ez másképp egy olyan színháznál, amely elég szerencsétlen, hogy olyan apró, hogy jól fizetett társulat alig él meg benne, — ahol csakugyan, amint a memorandum mondja, Frizzo tudta a legnagyobb rekordot elérni?! Ahol tehát maga a társulat csak egy operett sereg értékével bír, de csúffá pofozza a művészetet, ha egy klasszikus előadásról, komoly drámáról, Shakespeare előadásról van szó — ott ne kívánjunk izlést, ott ne vegyük rossz néven a közönségtől, ha züllötté lett a művészi érzéke.

Hiszen nem elegendő a telt ház sem, mert ez csak a színigazgatói zsebek missióját elégítené ki, — de kell, hogy nemzeti missiót is teljesítsen a színház, különösen itt minálunk, ahol megkétszerezetten kell teljesítenie a színháznak a nyelv ápolása és

a magyar nemzeti szellem fokozására irányítható missiót.

Hisszük, hogy a városi tanács is ezeket a szempontokat fogja szem előtt tartani, amikor utbaigazítást ad majd a közgyűlésnek, hogy hogyan intézze el a mi ezuttal egyedül álló kulturintézményünk sorsát!

Reggeli levél.

— Soós bíró. —

E rovatban a tegnap, a ma és a holnap eseményeivel óhajunk foglalkozni. Időnként kitérünk majd a holnapután eshetőségeire, tervekre és reményekre is. Egy Corriere della Sera, egy Revue de l'Europe dióhéjban, rövid néhány sorban lenne e rovat. Levonni a közérdeklődés tárgyát képező események konzekvenciáit, rámutatni a tanulságokra, hozzáfűzni néhány megjegyzést. Nem leszünk egyoldalúak. A legkülönbözőbb természetű eseményeket vonjuk megfigyelésünk körébe, a humort sem zárjuk ki. Nem leszünk személyeskedők. Mértékkal bánunk a nekünk adott helylyel és nem aknázzuk ki a szerkesztő szivességét, hogy módot nyújt nekünk akkor, arról és úgy írni, amint e sorok írója jónak látja.

Soós bíró esete foglalkoztatja most a kedélyeket. Pszichológus és kriminalista bő anyagot talál megfigyelésre és elmélkedésre. Adva van egy 60 éves tisztességben. — mi több: becsülésben élt, előkelő közhivatalt betöltő puritán férfiú, aki éles judiciumánál és mély alapu tudományánál fogva országos nevet vivott ki magának. Ez a bölcs, tudós, puritán férfiú néhány hónap alatt elveszti a becsületét, — mi több: a becsületet, közhivatalát és azon a ponton van, hogy nemcsak judiciumát, hanem a józan esztét is elveszti.

Még a tudományos könyveit is ezután bizalmatlansággal veszi kezébe a kollégája. Mintha a bennök levő igazságok ereje is meggyengült volna, hogy az írójuk ime, pelengére állittatik.

Soós Kálmán a budapesti törvényszék bírája kilencz rendbeli megvesztegése vádja miatt várja ítéletét a delegált pestvidéki törvényszék előtt.

Ahogy az ember a hirt olvasása közben a saját maga tudomására juttatja, (junius óta ki tudja hányadszor, mert a lapok, mikép közönségük, szenzációra állatiasan éhesek) nem a szemet szemért, fogat fogért bibliai megtorló büntetési elmélete az óhajunk. Nem a gyűlölet, a megtorlás, nem a féktelen düh kél életre lelkünk civilizációval szatu-

rált rétegein. Amerikában divatos a linc. Azóta is, hogy a rézbőrüektől a yankeek vették át a vezényszót. De Soóst ott sem akarta volna a tömeg meglincselni. A szánsalom érzete képzetek kaptárja. Önkénytelenül magunk nézünk körül, mi a közömbösök, nem akad-e kezünk ügyébe mentő körülmény. Csak aztán jut eszünkbe, mi a manóért keresünk enyhítő körülményeket? Miért nem sulyosítókat? Vagy általán miért nem hagyjuk a bíró ügyét a maga sorsára?

Meg lehetnek itt akadá a czélszerűségi filozófia, a Bentham emberei. Semmi érdekünk, mi történik Soós bíróval. És mégis. Ugy érezzük, hogy ha Soós bíró még egyszer beengednék a bírói székbe, minuciózusabk volna a részrehajlás a munka lelkiismeretessége dolgában mint bármely kartárs.

Nem a született bűnösök közül való, akik esztendőről esztendőre szaporítják a bűnösök statisztikájának számát, hanem az alkalmiak közül. Elvakította a fényezés, a fiúság becsülete rovására. Jellemző az ő lélektanához, hogy gombos sevró czipőben, kifogástalan gérokban állt a korlát elé.

Angliában a bírák izoláltan élnek. Nemcsak a társaságban, de a társadalomban sem játszanak semmi szerepet. De nemcsak szerepet nem játszanak, meg se jelennek. Mint Jancsó György mondta egyszer, a bírónak olyannak kell lennie, mint a hajadon lánynak, akihez a gyanu árnyéka sem fér. Soós estélyeket adott, estélyekre járt, kocsi-kázott és villákat bérelt a fürdőszézonban. Meg kellett osztania érdeklődését aktái és a társaság között. Előbb csak az akták foglalták le egész figyelmét, később megosztotta az akták és a társaság között. Végül az akták leszorultak és a figyelem osztatlanul a társaságé lőn. Mert sokkal könnyebb és és gyorsabb a siker a társaságban mint az akták terén. És a társaságban élő ember mindig pénzre éhesebb mint az angolos bíró, mint teszem, az én bírói eszményképem, Frenreisz István, budapesti táblai tanácselnök.

Azt mondják, ha a bírónak jobb fizetése volna, függetlenebb volna. Viszont elvonná aktáitól, amint Soóssal történt. Csak hogy ami így szórványos, mert idegen pénzre nem áhítzik az uri ember, úgy általánossá lenne. Ezzel nem azt mondjuk, hogy a bírák fizetését nem kell emelni. De jó időnként figyelmeztetni a társaság és az akták emez összefüggésére. A legjobb figyelmeztetés a Soós eset, bár nagy ára van.

De másra is jó az. Mindenek látják, hogy a bírói hatalom az államé és az állam csak leleteszi ezt a hatalmat egyes polgárai kezébe. Ha azonban a fegyverrel, amelyet az állam kezébe adott annak a polgárnak, az a polgár tilosban vadászik: az állam kicsavarja kezéből a fegyvert és ellene fordítja. A büntető tanács volt elnöke néhány évi fegyházat kap. Nagy sor ez uram! És nagy vigasztalás a nyomor szülte bűnök kálvária járóinak és az osztályigazság tévhitében leledzőknek.

HIREK.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter Mifka Károly palánkai járásbírói joggyakorlatot a palánkai járásbíró mellett alkalmazott ügyészégi megbízott állandó helyettesül kirendelte.

— **Báró Vojnits István Ujverbászon.** Ujverbászi tudósítónk írja: Kerületünk nagybecsült országgyűlési képviselője dr. Vojnits István báró nélkül, hogy arról a nagyközönségnek tudomása lett volna, ide érkezett s Schuch Károly gyógyszerésznél megszállva, két napig tartózkodott községünkben. Nem beszámolót mondani jött, hanem hogy megválasztása alkalmával tett ígéretét beváltsa, látogatásokat tegyen. Felkereste a község, a különféle hitfelekezetek előjáróit, lelkészeket, tanítókat, tanárokat, egyletek és közintézeteket, mindenütt örömmel és lelkesültséggel fogadva. A képviselő testület, a gimnáziumi bizottság, az ipartestület előjárósága, az evangélikus egyház s különféle testületek az illusztris vendég előtt testületileg tisztelegtek. Elutazása előtt báró Vojnits István a község szegényei részére 200 koronát juttatott a bíró kezébe.

— **Eljegyzés.** Czurda Ernő m. kir. honvédhadnagy eljegyezte Michelsz Sáríkat Ujvidéken.

— **Rajk Aladár.** A hivatalos lap mai száma hozza, hogy a belügyminiszter dr. Reich Aladárnak Baja város országgyűlési képviselőjének megengedte, hogy családi nevét „Rajk“-ra változtassa.

— **Bírói vizsga.** Szabados Béla földink, a helybeli kir. törvényszék aljegyzője a budapesti vizsgáló bizottság előtt a bírói vizsgát kitűnő sikerrel letette.

— **Belterületi esendőrlaktanya.** A városi tanács határozata értelmében legközelebb a belterületi szolgálatot teljesítő esendőrőrs is végleges elhelyezést nyer. A régi gymnasium és a régi törvényház között lévő Vojnits-féle házat fogja ugyanis a város bérbe venni a fent említett célra.

— **A sorozás újabb terminusai.** A mártöbb ízben kitűzött és örökösen elmaradt sorozásokra vonatkozólag újabb időpontot tűzött ki Nyiri Sándor honvédelmi miniszter. Mint ugyanis hatóságunkkal tudatja, a sorozások márczius 21-től április 30-ig, vagy pedig április 6-tól május 10-ig fognak megtartani, ha az oöstrukció addig véget ér.

— **A palánkai önkéntes tűzoltó egyesület** harminczéves fennállásának jubileuma alkalmából pünkösdkor zászlóavatási ünnepélyt tart. A zászlóanyai tisztséget Hipp Dezsőné, a palánkai járás főszolgabírájának neje vállalta el, ki mellé 100 koszorusleány is lett választva. A palánkai tűzoltók a zászlószenteléskor a palánkai téli kikötőben „velencei estély“ czímen igen érdekes és látványos ünnepélyt rendeznek. Ez alkalomra sok vidéki tűzoltó rándul Palánkára.

— **Választás.** Az „Országos Pázmán Egyesület“ a kath. írók és hírlapírók egyesülete tisztújító közgyűlésén Vértesi Károly zombori író választmányi tagjává egyhangulag megválasztotta.

— **Ahol nincsen az orvosnak lakása.** Kiskér községben történt meg az a különös eset, hogy az ujjonon megválasztott községi orvos kénytelen volt állásáról lemondani, mert nem kapott megfelelő lakást a különben gazdag községben. Az orvos választás a mult hetekben volt s az állásra egyhangulag dr. Rapp János lett megválasztva. Az új orvos megválasztása után megtekintve a rendelkezésre álló lakást, azt annyira elhanyagoltnak találta, hogy a legjobb akarat mellett sem foglalhatta el s így inkább lemondott. Így

Kiskérnek ismét nincsen orvosa s legközelebb új választást tartanak.

— **Az ugar földek hasznóbérbeadása.** A legeltetésre hasznóbérbeadott városi földekre tartott árlejtés eredménye fölött ma úgy határozott a tanács, miszerint tekintettel arra, hogy ezuttal 3773 koronával kedvezőtlenebb az eredmény a legutóbbinál, a nagyobb parcellákra újabb árlejtést fognak kitűzni, annál is inkább mert utóajánlatok nagyobb számban érkeztek a tanácshoz. A kedvezőtlen eredmény főoka, hogy most mintegy 800 láncczal kevesebb volt a hasznóbérbeadott földterület s így is 4562 koronával több a bérösszeg, mint 4 év előtt volt.

— **Leányegylet Óbecsén.** Óbecsén leányegylet alakult meg, melynek humánus törekvések előmozdítása a célja.

— **Takarékosság mindenütt.** Erre a cikkünkre reflektál egy tisztelt laptársunk és egyszerűen eltévelyeg az igazságtól amikor ahelyett hogy érdemben nyilatkoznék azzal vádolja meg polgármesterünket, hogy egy városi nyomtatványmunkára azért tüzetett ki árverést hogy azáltal a helybeli Krausz és Fischer céget kényszerhelyzetbe hozza hogy olcsón kelljen azt a munkálatot adnia. Hát megengedjük azt, hogy amikor Bíró Károly egy évvel ezelőtt elfoglalta helyét még nem tudhatta ezeknek a nyomdai dolgoknak a csinja binját, de annál nagyobb az érdeme, hogy ezt csak egyszer sikerült vele megcsináltatni. Kár tehát másra káromkodni mikor ránk haragszanak — pedig nem igazságosan.

— **A huszárlaktanya tűzbiztonsága.** Amilyen kevésbé féltik honvédhuszárjaink a saját bőrüket a tüztől, annál inkább ügyelnek a kincstár vagyonára és ismételten sürgetik a laktanyájukban szükséges tűzbiztonsági intézkedés foganatbavételét. A tanács a legrövidebb időn belül eleget is fog tenni méltányos kérelmüknek.

— **Vasmunkások egyesülete.** Az iparos alkalmazottak sorában a helybeli vas munkások is erősen szervezkednek és már meg is alakították szakegyesületüket. Az új egyesület «Az országos vas- és fémmunkás szövetség helyi csoportja» néven alakult meg s tagjainak száma már is ötvenen fölül van. Az első ülésükön elhatározták, hogy minden szombaton felolvasást tartanak és munkanélküli szaktársaikat segíyezni fogják. Gyűléseiket egyelőre a Szemmáry-féle vendéglői helyiségben tartják.

— **Uj rendőrlaktanya.** A III. körben is épít a város a kerületi rendőrség számára laktanyát. Mivel ugyanis a számvevőség véleménye alapján kitűnt, hogy jelentékeny megtakarítás érhető el ez építéssel, legközelebb 4000 korona költséggel új épület emelését határozta el a tanács.

— **A legelők és gulyák beosztása.** A gazdasági bizottságnak legutóbbi üléséből a legelők és gulyák beosztására vonatkozólag a tanács elé terjesztett javaslatot ma referálta a gazdasági ügyosztály vezetője. A javaslatot a tanács némi jelentéktelen módosításokkal egész terjedelmében elfogadta.

— **A köteles-utca** csatornázását kérelmezte Osztrogonátz János köteles-utcai lakos. A tanács azonban a kérelemnek ezuttal helyt nem adott, mert a nevezett utca az általános csatornázás tervezetében is fel van véve.

— **Mentőink működése.** A mentő osztály a lefolyt hóban igénybe vétetett a következő

eseteknél: 1. Sebzés, sérülés 36 eset. 2. Belső bajok 5 eset. 3. Betegeknek a kórházba szállítása 18 eset. 4. Elmebeteg szállítás 3 eset. 5. Öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet — eset. 6. Tűzhöz kivonulás 2 eset. Hullaszállítás 3 eset. Összesen 67 esetben. A folyó évben 67 esetben, a mentő-osztály fennállása (1896. év szeptember 12.) óta a mai napig összesen 4595 esetben működtek.

— **Anyakönyvi hírek.** Meghaltak: Csepregi János 68 év, Miatov Györgyné Párt Anna 82 év, Sajkó Istvánné Pap Erzsébet 92 év, Udvardi Károly 36 év, Alesin Danicza 19 év, Domski Géza 9 év, Szalics István 11 hó. Született 9, 4 fiu, 5 leány. Házasság: Oláh György Benke Ágnessel, Horváth János Kasziba Margittal, Szabó Menyhért Nagy Máriaival, Vukov József Sárcevic Aloyziával, Kopilovics Fülöp Fabinits Katalinnal, Király István Sztipics Annával, Krnyaiszki B. János Zubkov Annával, Ponusz Ferencz Jenovai Annával, Froncz Ferencz Schauer Évát.

FARSANG.

— **A jurista bál.** A zombori jogászközönség a Bácsmegyei Kör javára Zomborban ezerkilencszáznegy évi februárius hó tizenharmadik napján szombaton a Vadászkiállítás összes termeiben zártkörű Jurista Bált rendez. Kezdeté esti 9 órakor. Jegyek csak e meghívó előmutatása mellett válthatók a bál estéjén a pénztárnál. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. Személyjegy négy korona. Családjegy tíz korona. Karzatjegy hat korona. — Rendezőség: Latinovits Pál, védnök. Dr. Gozdu Elek, Hauke Imre, Janovich Gyula, Karácson Gyula, Koczkar Zsigmond, Popp György, Vértesi Károly, Vukicsevits Péter, tiszteletbeli elnökök. Pribil Ernő, elnök. Dr. Pataj Sándor, titkár. Dr. Karácson Gyula, pénztáros. Dr. Bikár Vojin, Dr. Kraus Miklós, Dr. Késmárky József, Dr. Kneifel István, ellenőrök. Dr. Bruck Jenő, Gály János, Dr. Gál Rezső, Kovács Gyula, Maximovits Miklós, Pavlovits Fedor, Dr. Turányi Zsigmond, Ugray László, jegyzők. Dr. Birvalszy György, háznagy. Dr. Falcione Árpád, cigánybíró. Bugarszky Nenád, Bunyi Gyula, Falcione László, Dr. Késmárky Béla, Lallosevits György, Dr. Moldován Lajos, Pavlovits Ozren, Szondy István, Veszeloyszky József, Zsuffa Jenő, tánczrendező.

Felülfizetések a szabadkai 1-ső és 2-ik számú m. kir. posta- és távirdahivatalok altiszti- és szolgaszemélyzetének f. hó 7-én rendezett bálja alkalmával: Sebők Mihály 6 kor., Flatt Viktor közj., Weizenfeld Salamon, N. N., Kunetz Mór, Lichtneckert András, özv. Morvayné 5—5 kor., Hauser Lipót 10 kor., Kohn Mór, özv. Vojnics Jakabné, Wagner és Boholy, Koreck Antal, Gaál Ignác, Sebes János, Kasziba István, Taussig Vilmos, Somogyi János 4—4 kor., dr. Zsulyevits Antal, Imgrund István, özv. Csernus Zsigmondné 3—3 kor., Szegő Fülöp 2-60 kor., Szabók szakegylete 12 kor., Reiner Lajos, özv. Vojnics Lukácsné, Guttman Lajos, özv. Bécsy Lajosné, özv. Vojnics Lajosné, Böhmné Sarolta, Tóth Malvin, Ujvári Imre, Montalion József, B. F., Milassin Sándorné, Lindner János, Benkő László, Kovács Imre, Gugi Alajos Zenta, Hegedüs Zsigmond, Perl Lajos, Sugár Béla, Balog Lipót, Wetetz Imre, Lovsz Kálmán, Geiger Adolfné, Fábrián Gyula, Kiss

Lajos, Fajnor Ilona, Parcssetich Félixné, Morvay József, Braun Bella, Garab József, Rimschneider N. 2—2 kor., óbecsei posta- és távirdahivatal 3 kor., Hofbauer Vilmos, István Pál, Korneth Béla, Jurics János, Zalán Béla, Fülöp Lajosné, Bodis Mátyás 1-40—1-40 kor., Sággy Károlyné 80 fill., dr. Schäffer Mór, Balog Károly, Mészáros Gábor, Turbók József 60—60 fill., Milánkovics Miklós, Weiner Pálné 40—40 fill., Licht Samu, Vass János fodrász, Csincák Anna, N. N., Weber Jozefin, Sztojkovics Döméné, Pietsch Ferenczné, özv. Dimitrievics Jánosné, Kun J. kab, Fürst és Társa, Piskoly Károly, Kladek Lukácsné, Lengyel István, Domiszky A. 1—1 kor., melyekért ezuton mondunk köszönetet.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Csütörtökön: Aranyhid (újdonság.)

Pénteken: Egy görbe nap.

Szombaton: Vándorlegény (újdonság.)

Vasárnap délután: V. László.

este: Vándorlegény.

Színházi jubileum. Szóba kerültek már mostan a szabadkai színház 50 éves fennállásának a jubileumára vonatkozó tervezetek. Addig valószínűleg már elkészül az új, illetve javított színházunk is. A Váli Gyula terve, amelyet a színügyi bizottságnak benyújtott, kimutatja, hogy 443 korona 60 fillérral több bevétel lesz telt háznál egy estén. Ugy értesülünk, hogy a jubilaris esztendő dolgában dr. Demidor Imre tanácsára és utbaigazítása alapján már mostan is hozálattak egy érdekes jubilaris program készítéséhez. Tervezete szerint nagy bérlet ciklus lesz nyitva, melyen a következő előadások kerülnek sorra: **Operai művek:** Hunyadi László, Bánkban Erkel Ferenctől. Olga, huszártoborzó, Marcsa, az ezred lánya Doplertől. Cremonai hegedős Hubaitól. Titilla hadnagy Puckstól. **Népszínművek, énekes darabok:** Mátyás diák Baloghtól. Pünkösdi királynő, Liliomfi Szigetitől. Szép juhász Felekitől. Dobó Katicza Tóth Kálmántól. Stricke Szigligetitől. Ripveter Riza dolmánya Rákosi Jenőtől. Huszárcsiny Vahottól. **Kisebbségi művek:** Szeget szeggel Kisfaludtól. Árpád ébredése, Az égben, Egy nő, kinek elvei vannak Vörösmartytól. Mért nem házasodik a sógor Balásitól. Phrenolog Justhtól. Becsületszó Szigeti J.-tól. **Színművek, vígjátékok:** Csalódások, Pátrütők Kisfaludtól. Csongor és Tünde Vörösmartytól, Tisztujítás Nagy Ignáctól. Mátrai vadászat Fáy Andrástól. Kalmár tengerész Czakótól. Két Barcsay Szigligetitől. Szép marquisné Kövér Lajostól. Molnár próféta Duxtól. Szent István, Aesopus Dobsa Lajostól. Krakkói barátok Rákosi Főhazafiak Toldi Istvántól. Fertály mágnások Berczik Árpádtól. Utolsó szerelem Dóczytól. Okos bolond, Könyves Kálmán Szigeti Józseftől. Dalma Jókai Mórtól.

TÖRVÉNYKEZÉS

Az adós bosszúja.

Tumbász Ferencz 15 éves bács-almási fiu mult évi augusztus 31-én az utcán találkozott Plávit Boldizsár hasonkoru sürgönykihordó fiuval, a kitől 90 filléryi követelésnek kifizetését kérte. Plávit a fizetést a

legközelebbi vasárnapra ígérte. mire a hitelezője nekiesett és alaposan elverte. Mialatt Tumbász a földre hajolt, hogy a leesett lapját föiemelje, az adós azzal bosszulta meg az ütlegelést, hogy kést rántott elő és azzal Tumbász balszemét kiszurta.

Bár az orvosi vélemények egybehangzóan állítják, hogy a sérült idővel másik szeme világát is el fogja veszíteni, a kir. törvényszék tekintettel vádlott fiatal korára, őt csupán a súlyos testi sértés vétségében mondtotta ki bűnösnek, a miért 8 havi börtönbüntetésre ítélte.

Vádlott védője, dr. Szudarevics Benedek ügyvéd viszonzvát emelt súlyos testi sértés vétsége miatt a panaszos ellen, azonban azt a kir. ügyész véleménye alapján a törvényszék elejtette.

Az ítélet ellen az összes felek felebbezést jelentettek be.

Javithatatlan tolvajesemete.

Kolompár Mihály 16 éves cigány fiu, a ki már lopásért több izben büntetve volt, ma ismét három rendbeli lopás büntette miatt állt a kir. törvényszék előtt, a melyeket egymásután követett el a mult év október havában. A bűncselekmények beigazolást nyertek a mai tárgyaláson, minek folytán vádlott 3 havi fogházra ítéltetett. Az ítélet jogerős.

SPORT.

A szabadkai női torna-club.]

Végre az ige testet öltött, az álom megvalósult, a női torna-club megalakult! Hogy az érdektől mélyen imprágnált világban még nem veszett ki az idealizmus nőinkből, kik földi igaz rendeltetésük tudatában a hazafiság legmélyebb értelemben vett érzetétől erősen áthatva készek harczba menni a sujtó előítélettel: azt most mutatták meg, amikor a karácsonyi számban megjelent „A tornázás hatása a női életre“ felhívó cikkemre anynyian összejöttek, hogy torna-clubbá alakulhattunk. — Bár nem mi vagyunk e téren az irigyelt uttörők, — kiknek pedig a fiai mindig elhozzák minden nagy versenyről a babért, — mivel minket megelőzőleg a fő- és székvárosban, ugyszintén Aradon már megalakult a női torna-club: mindazáltal boldog öröm tölt el, hogy az ország harmadik városa lépést tart a haladással s méltó nevéhez.

Mint minden kezdet nehéz, ugy nekünk is azzal kell eleinte megküzdünk, különösen anyagi tekintetekben. Mert a csekély havidij — tagonként 50 fillér — nem lenne elég fedezet a helyiségbérlés, felszerelés, fűtés és szolgálata tartására. De itt is a sors dédelgetett kegyeltjei vagyunk, mivel a helybeli testvéregylet, a „Szabadkai Sport-Egylet“, melynek tagjai udvariasságban és lovagiasságban még elismert erejüknel is nagyobbak, — felajánlta felszerelt helyiségét, szolgáját, hogy így anyagilag vele osztrák féle közös-ügyes állapotba lépünk. Nehogy félreértésre adjon azonban alkalmat a föntebbi sorok tartalma, tartozom annak kijelentésével, hogy daczára, miszerint anyagilag, mint kezdők és így gyengék, társulunk a férfi „Sport-Egylet“-tel és bár a helyiség ugyanaz: az órák a férfiakétól külön, más napon, egész önállólag, kizárólag nők jelenlétével, a férfiak teljes kizárásával, az ethikai szabályok szoros betartásával történ-

nek. Különben ugyanugy van a budapesti „Nemzeti Torna-Egylet“ gyönyörű csarnokában is, — hol az oklevelemet szereztem, — nappal minden órában a különböző intézetek tanítványai váltakoznak, — az esti órákban pedig egyik nap a férfiak, másik napon a nők tornáznak. — Azt hiszem, hogy a fönti határozott kijelentésemmel s ez utóbbival eloszlattam azon tisztelt érdeklődő hölgyek aggályait is, kiknek kérdőjel ült arcukra, midőn meghallották a közösügyes állapotot. — Megnyugtatom egyben az érdekelteket, hogy mindennek daczára, — értem az osztrák féle állapotot — szép gárdánk vezér és vezényleti nyelve — e helyütt az nem lévén felségjog, — teljesen függetlenítve leend javunkra; érezvén magunkat számbeli kisebbségünk mellett is mindezekben hivatottabbaknak és gyakorlottabbaknak.

A magyar nők híresek a hazafiságukról. A török háboruban az egri nők a törelemben páratlan nevet vívtak ki maguknak; mi az Alföld lányai, a békében békés eszközökkel győzzük le a haladás lappongó, alattomos ellenségeit, — Ezt csak úgy érhetjük el, csak akkor lesz győzelmünk teljes: ha tömörülünk barátsággal; a megkezdett áldásos, nemes ügyben a célhoz jutni töreksznünk szent buzgalommal és kitarunk hófehér zászlónk mellett — bátorsággal!

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Sátorné Etelka,

a szabadkai női torna-club ideigl. elnöke.

LEGUJABB.

Orosz-japán háború.

Alexejev tengernagy helytartónak a csárhoz intézett távirata a következőket tartalmazza:

Első táviratunk kiegészítéseképen jelentjük, hogy mind a három megsérült hajó vizen van. A kazánok és gépek nem sérültek meg. A Czarevics a kormányrészen, a Retvizan a víz alatt levő szivattyukészülékek körül, a Pallada derékon, a gépezet közelében sérült meg. A robbanás után azonnal czirkáló hajók jöttek segítségül s a sötétség daczára intézkedés történt, hogy a megsérült hajókat a belső kikötőbe vigyék. A tisztek közül senki sem sérült meg, **két altiszt meghalt és öt ember vízbefult, nyolczan megsérültek.**

Alexejev helytartónak Miklós csárhoz intézett tegnapi keletű távirata a következőképen szól: **15 vérteshajóból és czirkálóhajóból álló japán hajóraj megkezdte ma Port-Arthur lövöldözését.** Az előből visszalöttek. A hajóhad fölszedte horgonyait, hogy részt vegyen az ütközetben.

A harmadik távirat a következőket tartalmazza: Mintegy egyórás lövöldözés után beszüntette a japáni hajóraj a tüzelést és dél felé távozott. **Veszteségünk két tengerésztiszt, 51 sebesült altiszt. Kilencz ember meghalt. A parti ütegben egy ember meghalt, három megsebesült.** A küzdelemben a Poltava

pánczélos és a Diana, Askold és Norvik czirkálók a vízszinen sérültek meg. Az erőd jelentéktelenül megsérült.

Magyar miniszterek Bécsben.

Bécsből jelenti egy félhivatalos távirat: Gróf Tisza István miniszterelnök ma délután öt órakor elutazik Bécsből s Gesztre megy, ahol holnap délután lesz az anyósa temetése. Innen visszautazik haladéktalanul Bécsbe. A király ma Tallián Béla földmívelésügyi minisztert hosszabb magánkihajlatáson fogadta, amelyben a miniszter tárczája több kérdéséről referált.

Kirner plébános meghalt.

A főváros törvényhatósági bizottságát és a negyedik kerületi római katolikus hívőket nagy gyász érte Kirner Károly apátplébános halálával, ki ma hajnali három órakor meghalt. Kirnert tudvalevően tegnap, mialatt egy mátkapárt esketett, szivszélhűdés érte.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásári jelentés.

(Schleiffelder és Társai bécsi cézegtől.)

1904. február 9-éről.

A mai vásárra összesen 11407 darab sertés volt bejelentve, felhajtattott azonban 4941 német-lengyel és 5990 magyar sertés.

Az üzlet menete lanyhább volt.

Kilónként élő sulyban fogyasztási adó nélkül:

Első prima magyar sertés	106—108 fill	
		kivételesen 110 fill.
Közép- és öreg sertés	100—104 „	
Könnyű- és szedett sertés.	94—98 „	
Német-lengyel és erdélyi sertés	72—86 „	

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterménykereskedő cég tudósítása.

— Február 8. —

Szilárd irányzat és élénk vételkedv mellett elkelt 60,000 mm. buza 10—12 fillérral magasabb árakon. Rozs 5—7.5 fillérral és zab 5 fillérral magasabb, takarmányezikkek szilárd tartott,

A határidő-üzlet.

A határidőüzlet magasabb amerikai jegyzésekre és emelkedő készárura szilárd irányzattal folyt le. A forgalom zárlatig élénk maradt.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza apr.-re	825—826	833—34
Buza okt.	799—801	803—04
Buza apr. 1904	—	—
Rozs októberre	673—676	678—79
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab apr.-re	567—568	573—74
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	534—535	534—35
Repcé	—	—
repcé aug.	11.35—11.45	—

Szerkesztői üzenetek.

Sz. K. tanár. Hogy K. jelenleg hol tartózkodik, nem szolgálhatunk vele.

Mercur. A gyerekből válhatik ur. Ha tiltakozik az illető a gyerek ellen, akkor mutatja meg, hogy igazán gyerek.

153/1904.

Árlejtési hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsának 668/1904. sz. határozata alapján ezennel közhirrre teszem, hogy a városligeti vendéglő verendája kibővítésének biztosítása céljából **f. évi febr. 14-én d. e. 10 órakor** a városi mérnöki hivatalban nyilvános szóbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási ár 1511 kor. 81 fill.

Bánatpénz 150 korona.

Bővebb felvilágosítások a szokott hivatalos órák alatt a mérnöki hivatalban nyerhetők.

Szabadka, 1904. február hó 10-én.

A mérnöki hivatal:

Váli Gyula,

városi építész.

Vero-Cognac

különlegesség

Pfau és T^{sa}, Fiume,

cognakgyárából

a j a n l j a

Rukavina Nándor,

Szabadka.

Nedves lakások

szárazzá tétele

az ember legdrágább kincsének — az egészség megóvása szempontjából — elengedhetetlen szükség. **De csakis**

természetes asphalttal

érhetjük el biztosan a célt; minden egyéb anyag alkalmazása költséges hiábavaló kísérletezésnek bizonyul.

Megbízásokat elfogad és jótállás mellett pontosan teljesít a vidéken is:

KARSAI BERTALAN

a Magyar asfalt-részvénytársaság képviselője

SZABADKÁN.

Elvállal mindenféle asfalt-burkolat készítését.